

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Kirkeavdelingen

Postboks 8004 Dep

0033 Oslo

Høringsuttalelse i forbindelse med endringer i Lov om kirkegårder, kremasjon og gravferd (Gravferdsloven 1996) og Lov om Den norske kirke (Kirkeloven 1996), Kultur- og kirkedepartementet

Mitt navn er Rannveig Søndergaard Holm. Jeg er PhD-stipendiat ved Institutt for landskapsplanlegging, Universitetet for miljø- og biovitenskap, Ås. Mitt forskningstema er innenfor fagområdet kirkegårdsplanlegging. Jeg har en mastergrad med fordypning i samme emne fra Universitetet for miljø- og biovitenskap, Ås - og har bl.a. arbeidet med kirkegårdsplanlegging innen privat næringsliv.

Mine innspill omhandler likestilling mellom kremasjon med urnenedsettelse og kistegravlegging. Slik jeg forstår Kirkedepartementet er det ønskelig å likestille disse to parallelle gravleggingsformene.

Ad. pkt. 4.6 Frister ved gravferd og kremasjon

§12. Frist for gravlegging

Nytt første ledd bifalles.

Jeg forstår det slik at andre ledd foreslås å bli stående slik det er i dag: *"Dersom avdøde er blitt kremert, skal gravlegging skje senest 6 måneder etter dødsfallet"*. (For å tydeliggjøre formuleringer videre i teksten, bruker jeg betegnelsen "nedsettelse av urne" i stedet for "gravlegging").

Med en stor tidsforskjell på fristen for gravlegging av kiste (14 dager) og nedsetting av urne (6 måneder) er ikke gravleggingsformene likestilt.

Ifølge den nye gravferdsloven vil den døde ved kistegravlegging ligge i jorda senest 14 dager etter dødsfallet. Fra dette tidspunktet er alle ritualer rundt begravelsen avsluttet. Pårørende vet hvor den døde befinner seg og gis fra dette tidspunktet muligheten til å besøke graven som en del av sorgprosessen. Gjennomføringen av gravleggingsprosedyren er lik uansett når på året den avvikles. I vinterhalvåret muliggjør tineapparater tining av jorda på gravstedet slik at det er mulig å gravlegge tross tele i bakken.

Ved kremasjon avsluttes begravelsen i seremonibygget/kirken og den døde bringes deretter til krematoriet. Tidspunktet for nedsettelse av urne skjer ofte flere uker eller måneder etter at kremasjonen har funnet sted. I vinterhalvåret er ofte bakgrunnen for en sen urnenedsettelsen at en venter på at telen skal gå ut av bakken. Det er ikke tradisjon for å bruke tineapparat slik som ved kistegravlegging, selv om det er teknisk mulig å gjennomføre. For de pårørende er det uheldig at de ikke har en grav å gå til under første del av sorgarbeidet.

FORSLAG TIL ENDRING §12: Loven må sikre likebehandling av de to gravleggingsformene. Normalprinsippet ved kremasjon bør være at gravlegging skal skje så raskt som mulig etter kremasjon - og normalt innen 14 dager. En tilleggsformulering om at gravlegging ved kremasjon skal skje innen 6 måneder kan likevel opprettholdes. Det vil sikre at nedsetting kan skje etter denne fristen hvis den som var ansvarlig for gravferden ikke tar initiativ eller ikke kan nås.

Ad. pkt. 5.2 Kremasjon som gravferdsform

§10. Kremasjon

Første og andre ledd slått sammen til nytt første ledd bifalles.

Angående åttende ledd *"For kremasjon kan det kreves avgift"*. Jeg støtter Kirkedepartementets arbeid med å nedsette et utvalg for å utrede behovet for endringer i systemet for avgifter og annen brukerbetaling ved gravferd. Både kistegravlegging og kremasjon med urnenedsettelse fører med seg betydelige kostnader for offentlige instanser: Kistegraver medfører anleggskostnader i forbindelse med drenering og jordforbedring. Kremasjon medfører kostnader i forbindelse med selve kremasjonen. Om Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet ønsker formell likestilling av de to gravleggingsformene bør dette gjenspeiles i praksis gjennom like betalingsbeløp.

Med hilsen

Rannveig Søndergaard Holm

Ås 15.9.2010